



**Magiczny  
Kraków**

## **Kraków wspiera ideę transplantacji**

2025-10-26

**Dziś, 26 października obchodzony jest Światowy Dzień Donacji i Transplantacji. Z tej okazji, w geście solidarności z pacjentami po przeszczepach oraz pamiętając o tych, którzy wciąż czekają na swoją drugą szansę, wieża telewizyjna Emitel rozbłyśnie tego dnia zielonym światłem.**

Jak podkreśla założyciel Fundacji Transplantacja LIVERstrong, kolor zielony symbolizuje nowe życie i nadzieję na lepsze jutro, szczególnie dla osób oczekujących na przeszczep. Tego dnia warto także zwrócić uwagę społeczeństwa na problem braku dawców, bez których uratowanie życia pacjentom z niewydolnością narządową jest niemożliwe, nawet w najlepiej wyposażonych ośrodkach transplantacyjnych i przy najwyższych kwalifikacjach lekarzy oraz personelu medycznego. To jedyna dziedzina medycyny, w której o życiu drugiego człowieka decyduje zgoda osoby spoza systemu ochrony zdrowia - dawcy.

Z tego powodu niezmiernie ważna jest edukacja oraz działania na rzecz podniesienia świadomości donacyjno-transplantacyjnej.

### **Na czym polega transplantacja?**

Transplantacja polega na wszczepieniu biorcy narządu lub tkanek pochodzących od innego człowieka. To zabieg, który często ratuje życie lub znacząco poprawia jego jakość, pozwalając wrócić do zdrowia osobom z niewydolnością serca, wątroby, nerek, płuc czy szpiku.

W Polsce przeszczepianiem narządów zajmuje się Centrum Organizacyjno-Koordynacyjne ds. Transplantacji „Poltransplant”, które nadzoruje cały proces, od kwalifikacji dawców po transport i przeszczepienie narządów.

### **Zasada domniemanej zgody**

W Polsce obowiązuje zasada domniemanej zgody, co oznacza, że jeżeli osoba zmarła nie wyraziła za życia sprzeciwu, można po jej śmierci pobrać komórki, tkanki i narządy do przeszczepienia. Jeśli jednak bliscy poinformują lekarzy, że zmarły za życia sprzeciwił się dawstwu, narządy nie zostaną pobrane. Dlatego tak ważne jest, aby rozmawiać z rodziną o swojej woli.

### **Jeden dawca może uratować kilka osób**

Od jednego dawcy można przeszczepić kilka narządów, m.in.: serce, płuca, wątrobę, nerki, trzustkę, jelito cienkie. Wiele tkanek, jak rogowki, zastawki serca czy skóra, również może zostać wykorzystanych, by pomóc kolejnym pacjentom.

Niektóre narządy (np. nerkę lub fragment wątroby) oraz komórki krwiotwórcze można pobrać od osób żywych, jeśli dawca wyrazi zgodę, a zabieg nie stanowi zagrożenia dla jego zdrowia. Większość przeszczepów pochodzi jednak od dawców zmarłych, u których stwierdzono śmierć mózgu i którzy nie



**Magiczny  
Kraków**

złożyli sprzeciwu.

## **Jak zostać dawcą szpiku**

Dawcą szpiku może zostać każda zdrowa osoba w wieku od 18 do 55 lat, która nie ma poważnych chorób przewlekłych. Wystarczy zarejestrować się w Centralnym Rejestrze Niepokrewnionych Potencjalnych Dawców Szpiku i Krwi Pępowinowej – można to zrobić podczas specjalnych akcji rejestracyjnych lub przez fundacje (np. DKMS), które przesyłają bezpłatny zestaw do pobrania wymazu z policzka.

Pobranie komórek krwiotwórczych najczęściej odbywa się metodą aferezy, czyli podobnie jak oddawanie krwi jest bezpieczne i nieinwazyjne. Dawcy szpiku ratują życie osobom chorym m.in. na nowotwory krwi.

## **Jak zgłosić sprzeciw lub wolę dawstwa**

Jeśli nie chcesz, by Twoje narządy zostały pobrane po śmierci, możesz: wpisać się do Centralnego Rejestru Sprzeciwów (formularz dostępny na stronie internetowej [poltransplant.pl](https://poltransplant.pl)), nosić przy sobie własnoręcznie podpisane oświadczenie o sprzeciwie, oświadczyć swoją wolę ustnie w obecności dwóch świadków, którzy potwierdzą to pisemnie.

Choć nie trzeba deklarować zgody na pobranie narządów po śmierci, wiele osób dobrowolnie nosi przy sobie oświadczenie woli lub bransoletkę dawcy, by ułatwić bliskim i lekarzom podjęcie decyzji zgodnie z ich wolą.

## **Transplantologia to dar życia**

Każdy z nas może kiedyś potrzebować przeszczepu. Szansa na zostanie biorcą jest nawet pięć - sześć razy większa niż na zostanie dawcą. Dzięki transplantacjom pacjenci często wracają do zdrowia, nauki i pracy, a biorcy przeszczepionych nerek zwalniają miejsca dializacyjne dla innych potrzebujących. Transplantologia to wyraz solidarności i zaufania - świadomy wybór, by dać innym życie.

## **Statystyki transplantologii w Polsce**

- Transplantacje wykonuje się w Polsce od ponad 50 lat, a wyniki zabiegów plasują się na poziomie światowym.
- Rocznie w Polsce dochodzi do około 4000 przypadków śmierci mózgowej, jednak tylko 1 na 8 zmarłych staje się dawcą.
- W 2022 r. 445 osób zmarłych zostało dawcami narządów, co pozwoliło przeprowadzić ponad 1400 przeszczepień.
- W tym samym roku wykonano także 101 przeszczepień od dawców żywych: 73 nerki i 28 fragmentów wątroby.